

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ГЛОБАЛЬНІ АСПЕКТИ СУЧАСНОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ»

Ступінь освіти	<u>доктор філософії</u>
Освітньо-наукова програма	<u>Економіка</u>
Тривалість викладання	<u>3 та 4 чверті</u>
Заняття:	<u>II семестр 2020/2021 н.р.</u>

Лекції	<u>розклад</u>
Практичні	<u>розклад</u>
Мова викладання	<u>українська</u>
Кафедра, що викладає	<u>економічної теорії та міжнародних економічних відносин</u>
Консультації:	<u>за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти</u>
Інформація про викладачів:	

Пилипенко Юрій Іванович (лекції, практика)	д-р економ. наук, проф., зав. каф.
Персональна сторінка	https://etop.nmu.org.ua/ua/teachers/pelepenkoy/index.php
Е-пошта:	Pylypenko.Yu.I@nmu.one

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»: <https://etop.nmu.org.ua/ua/stud/method.php>

1. Анотація до курсу

Глобалізація економічного розвитку є однією з головних ознак сучасної цивілізації. Вона охоплює практично всі фактори та умови виробництва, всі його галузі та територіальні утворення і проявляється в різноманітних формах. В цих умовах важливим є розуміння закономірностей впливу глобальних економічних процесів на соціально-економічний розвиток країн світу, вміння аналізувати конкретні форми впливу процесів глобалізації на характер такого розвитку. Важливим також є розуміння місця України в геоекономічному просторі, її геоекономічні пріоритети та особливості конкурентної стратегії розвитку нашої держави в умовах глобалізації.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – формування у здобувачів відповідних дисциплінарних компетентностей, які впливають на формування професійних компетентностей щодо розуміння закономірностей глобального впливу на сучасний економічний розвиток.

Завдання курсу:

- розкриття закономірностей розвитку глобальних економічних процесів;
- формування знань та вмінь щодо аналізу конкретних форм впливу процесів глобалізації на характер сучасного економічного розвитку світової економіки та

національних економічних систем.

3. Результати навчання:

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

- знати закономірності глобальних трансформацій;
- вміти визначати цивілізаційні та геоекономічні аспекти сучасного глобального розвитку;
- знати циклічні закономірності сучасного етапу розвитку глобальної економіки;
- знати об'єкти, суб'єкти та механізми глобального регулювання;
- вміти визначати тенденції техніко-економічного розвитку світової економіки, знати закономірності змін техніко-економічних укладів;
- знати тенденції розвитку глобальних ринків та особливості їх функціонування;
- вміти визначати суперечності сучасного стану економіки України та обґрунтовувати перспективи її розвитку.

4. Структура курсу

Лекції

Тема 1. Становлення і сучасний формат глобальних трансформацій.

Розвиток економічних відносин в контексті глобального розвитку. Закономірності та принципи становлення глобальної економіки. Особливості розвитку найважливіших національних економічних систем світової економіки (США, Канада, Німеччина, Франція, Великобританія, Італія, Японія, Європейський Союз). Формування й розвиток центрів глобального економічного впливу (Китай, Індія, Мексика, Бразилія, Аргентина)..

Тема 2. Виміри глобальних економічних процесів.

Цивілізаційна компонента глобального економічного розвитку. Тенденції економічної динаміки локальних цивілізацій. Мегатренди економічного розвитку в контексті глобальних викликів сучасності. Геоекономічний вимір глобальних економічних процесів. Проблеми інклюзивного розвитку в глобальних економічних процесах. Прогностичні сценарії глобального економічного розвитку.

Тема 3. Політекономія глобального економічного циклу.

Циклічний розвиток як глобальна закономірність світового розвитку. Еволюція соціально-економічних вимірів циклічно-нерівномірного розвитку світового господарства. Трансформації циклів та криз у ХХ-ХХІ ст. Фінансовий механізм глобального економічного циклу. Механізми регулювання глобальних фінансових дисбалансів.

Тема 4. Глобальні механізми регулювання сучасного економічного розвитку.

Об'єкти і методи глобального регулювання. Глобальна система ринкового саморегулювання. Глобальні стратегії ТНК і МНК, Стратегії забезпечення глобального конкурентного лідерства. Порівняльний аналіз моделей конкурентної політики в світовій економіці. Регуляторні інститути глобальної економіки.

Тема 5. Технологічний чинник глобального економічного розвитку

НТП та концепції його впливу на економічний розвиток. Загальні тенденції формування та зміни техніко-економічних укладів у світовій економіці. Техноглобалізм як ключовий чинник синхронізації національних економічних циклів.

Тема 6. Глобальні ринки та механізми їх функціонування.

Особливості та механізми функціонування сучасних глобальних ринків. Вплив глобалізації товарних ринків на розвиток національних економік. Структурні деформації на глобальних фінансових ринках. Глобальний ринок капіталу та його структура. Сучасна сегментація та ключові тенденції розвитку глобального ринку праці. Науково-технологічна та виробнича глобалізація.

Тема 7. Глобальний контекст розвитку української економіки.

Позиціонування України в глобальній економічній системі. Парадигма альтерглобального розвитку України. Місце України в геоелектронічному просторі та її конкурентна стратегія розвитку в умовах глобалізації.

Практичні заняття

Порівняльний аналіз центрів глобального економічного впливу.

Геоелектронічні стратегії в сучасній світовій економіці.

Особливості фінансово-економічних криз ХХІ ст..

Новітні тенденції регуляторної політики інститутів глобальної економіки.

Сучасні тенденції глобальної технологічної нерівномірності.

Суперечності сучасного розвитку України.

Геоелектронічна стратегія розвитку України.

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

Технічні засоби навчання.

Програмні продукти Zoom, Teams.

Дистанційна платформа Moodle.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати підсумкову оцінку з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

Практичні роботи приймаються за контрольними запитаннями до кожної з роботи.

Індивідуальні завдання та контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені Національною рамкою кваліфікації (НРК) для рівня вищої освіти – доктора філософії.

6.3. Критерії оцінювання підсумкової роботи

Підсумкове оцінювання (якщо здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку). Максимальна кількість балів при підсумковому оцінюванні: 100.

Рівень, рейтингова шкала	Теоретична підготовка	Практичні уміння і навички
Високий, 90–100, відмінно	Здобувач має глибокі, міцні і систематичні знання всіх положень теорії, може не тільки вільно сформулювати, але й самостійно довести закони, принципи, використовує здобуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях, здатний вирішувати проблемні питання. Відповідь здобувача відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань.	Здобувач самостійно розв’язує різними способами стандартні, комбіновані й нестандартні завдання, здатний проаналізувати й узагальнити отриманий результат. При виконанні практичних та індивідуальних робіт здобувач дотримується усіх вимог, передбачених програмою курсу. Крім того, його дії відрізняються раціональністю, вмінням оцінювати помилки й аналізувати результати.
Вище середнього, середній 82-89; 74-81; дуже добре, добре	Здобувач знає і може самостійно сформулювати основні теоретичні положення, принципи та пов'язати їх з реальними явищами, може привести вербальне формулювання основних положень теорії, навести приклади їх застосування в практичні й діяльності, але не завжди може самостійно довести їх. Здобувач може самостійно застосовувати знання в стандартних ситуаціях, його відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим.	Здобувач самостійно розв’язує типові (або за визначеним алгоритмом) завдання, володіє базовими навичками з виконання необхідних логічних операцій та перетворень, може самостійно сформулювати типову задачу за її словесним описом, скласти типову схему та обрати раціональний метод розв’язання, але не завжди здатний провести аналіз і узагальнення результату.
Достатній, 64-73, 60-63 задовільно, посередньо	Здобувач відтворює основні поняття і визначення курсу, але досить поверхово, не виділяючи	Здобувач може розв’язати найпростіші типові завдання за зразком, виявляє здатність виконувати основні елементарні

	взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теорії, знає істотні ознаки (засади) основних теоретичних положень та їх відмінність, може записати окремі термінологічні дефініції теоретичного положення за словесним формулюванням і навпаки; допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може.	аналізи, але не спроможний самостійно сформулювати задачу за словесним описом і визначити метод її розв'язання.
Низький, 0-59, незадовільно	Відповідь здобувача при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про теоретичні положення. У відповіді цілком відсутня самостійність. Здобувач знайомий лише з деякими основними поняттями та визначеннями курсу, з допомогою викладача може сформулювати лише деякі основні положення теорії.	Здобувач знає умовні позначення та вміє розрізняти основні величини, вміє розв'язувати завдання лише на відтворення основних формул, здійснювати найпростіші математичні дії.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується стандартом організації "Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка".
http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/System_of_prevention_and_detection_of_plagiarism.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікативна політика

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту.

7.3. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача особисто. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням з керівником курсу.

8. Рекомендовані джерела інформації

1. Антициклічне регулювання ринкової економіки: глобалізаційна перспектива: монографія / Д.Г. Лук'яненко, А.М. Поручник, Я.М. Столярчук [та ін.]. К.: КНЕУ, 2010. 334 с.

2. Рокоча В.В., Одягайло Б.М., Терехов В.І. Геоелектроніка та глобальні стратегії українського бізнесу (антикризовий аспект): навчальний посібник. К.: Університет економіки та права «КРОК», 2017. 352 с.

3. Глобальні тенденції і перспективи: світова економіка та Україна / Наук. ред. В.Юрчишин. Київ: Заповіт, 2018. 202 с.

4. Ковтун О.І. Глобальна економіка : підручник / О.І. Ковтун, П.О. Куцик, Г.І. Башнянин; [за заг. ред. О.І. Ковтуна]. Львів : Видавництво ЛКА, 2014. 704 с.

5. Конкурентні стратегії безпеки розвитку України у глобальному середовищі : монографія / ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України»; за заг. ред. А. І. Мокія. Львів, 2019. 872 с.

6. Куцик П.О. Глобальна економіка: принципи становлення, функціонування, регулювання та розвитку : монографія / П.О. Куцик, О.І. Ковтун, Г.І. Башнянин. Львів : Видавництво ЛКА, 2015. 594 с.